

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Допущено до захисту
Завідувач кафедри Семенова В.Г
(підпис)

—_ || (прізвище та ініціали)
20 року

Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня магістра

**З теми: «Шляхи зниження собівартості продукції
підприємства (на прикладі ПП «Євро-Пласт»)»**

Виконав: студент 2 курсу магістратури, групи М5
спеціальності
076 «ПТБТ»
Оріщиної Вікторії Юріївни
Керівник к.е.н., доц. Літвінов Олександр Сергійович

ОДЕСА - 2019 рік

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Види витрат та значення їх зниження.

1.2 Види та порядок розрахунку собівартості продукції підприємства.

1.3 Фактори зниження собівартості продукції підприємства.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПП «ЕВРО ПЛАСТ»

2.1 Загальноекономічна характеристика діяльності ПП «ЕВРО ПЛАСТ»

2.2 Аналіз основних результатів діяльності ПП «Евро Пласт»

2.3 Аналіз витрат ПП «Евро Пласт»

РОЗДІЛ 3. ЗАХОДИ ЩОДО ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА ПП «ЕВРО ПЛАСТ»

3.1 Шляхи зниження витрат ПП «Евро Пласт»

3.2 Заходи щодо зниження собівартості

ВИСНОВКИ

ЛІТЕРАТУРА

ВСТУП

В умовах ринкових відносин центр економічної діяльності переміщується до основної ланки всієї економіки - підприємства, тому що саме на підприємстві створюється продукція, виконуються роботи, надаються послуги. Найважливішою економічною категорією, що характеризує витрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції є собівартість продукції. Вона є також найважливішим якісним показником роботи підприємства, тому що характеризує рівень використання всіх ресурсів (змінного і постійного капіталу), що знаходяться в розпорядженні підприємства. Товаровиробник повинен прагнути зниження собівартості, оскільки її зниження забезпечує йому додатковий прибуток. У зниженні собівартості суспільство зацікавлене не менш товаровиробників, тому що низька собівартість означає, що виробництво функціонує ефективно і ресурси суспільства використовуються раціонально.

Перехід на новий порядок нормативного регулювання бухгалтерського обліку в зв'язку з розробкою і впровадженням системи Національних стандартів (положень) бухгалтерського обліку спричиняє необхідність використання нового понятійного апарату в управлінському обліку. Цей апарат включає такі основні поняття:

- об'єкт обліку виробничих витрат – витрати на виробництво, що групуються за різними ознаками з метою визначення собівартості продукції;
- витрати – зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення власного капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками);
- витрати майбутніх періодів – витрати, понесені підприємством в звітному періоді, але відносяться по часу їх використання у виробництві до наступних звітних періодів;

- собівартість продукції (робіт, послуг) – грошове вираження витрат підприємства, пов'язаних з виробництвом та збутом продукції, виконанням робіт, наданням послуг;

- прямі витрати – економічно однорідні витрати, що відносяться на собівартість конкретного виду продукції прямо, безпосередньо у відповідності з обґрунтованими нормами та нормативами;

- непрямі витрати – витрати, що не можуть бути віднесені до певного об'єкту витрат економічно можливим шляхом;

- основні витрати – витрати, безпосередньо пов'язані з технологічним процесом виготовлення продукції, та немінучі при будь-яких умовах та характері виробництва, незалежно від рівня та форм організації управління. Вони поділяються на три групи: прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці та інші прямі витрати;

- накладні витрати – витрати, не пов'язані безпосередньо з технологічним процесом виготовлення продукції, а утворюються під впливом певних умов роботи по організації, управлінню та обслуговуванню виробництва;

- витрати періоду – витрати, що не включаються до собівартості продукції та запасів і розглядаються як витрати того періоду, в якому вони були здійснені.

Метою дослідження є розкриття сутності та структури собівартості продукції і розробка методологічних підходів до її зниження.

Для досягнення поставленої мети в процесі дослідження були вирішені наступні завдання:

розглянуто економічну сутність поняття собівартості;

визначено механізм формування собівартості;

обґрунтовано основні шляхи зниження собівартості продукції;

проаналізувано структуру собівартості продукції на прикладі ПП «Євро Пласт»;

проаналізувано вплив техніко-експлуатаційних показників на собівартість продукції;

розроблена методика формування витрат на автотранспортну продукцію;

надано науково-практичні рекомендації щодо нормування витрат на паливо ПП «Евро Пласт»;

надано оцінку економічного ефекту розробок та рекомендацій.

Об'єктом дослідження є процес формування собівартості продукції.

Предметом дослідження виступають методи зниження собівартості продукції.

Гіпотеза: посилення інноваційної діяльності на підприємстві може привести до зниження собівартості продукції.

Для досягнення поставленої мети використані такі загальнонаукові та спеціальні методи: методика «2С70»; аналіз та синтез; статистичний аналіз. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти в сфері бухгалтерського обліку, звітність та документація ПП «Евро Пласт», наукові праці вчених та засоби інтернету.

ВИСНОВКИ

В процесі написання роботи було з'ясовано, що собівартість продукції можна вважати найбільш важливим з економічної точки зору показником, адже більшість видів виробничих витрат акумульовано саме в показнику собівартості. Собівартість продукції визначається різними методами в залежності від організації і технології виробництва, а також характеру виробленої продукції. В усіх випадках спочатку обчислюється собівартість виду продукції, а потім собівартість її одиниці.

Дослідження взаємозв'язку собівартості та прибутку показав, що зниження собівартості є джерелом прибутку. Собівартість продукції характеризує ефективність всього процесу виробництва на підприємстві, оскільки в ній відображають: рівень організації виробничого процесу; технічний рівень; продуктивність праці та інше.

Собівартість продукції перебуває у взаємозв'язку з показниками ефективності виробництва. Вона відображає більшу частину вартості продукції й залежить від зміни умов виробництва й реалізації продукції. Істотний вплив на рівень витрат роблять техніко-економічні фактори виробництва. Цей вплив проявляється залежно від змін у техніку, технології, організації виробництва, у структурі і якості продукції й від величини витрат на її виробництво.

Керування витратами виробництва й реалізації продукції з метою їхньої мінімізації на підприємстві є складовою частиною керування підприємством у цілому. Керування витратами на підприємстві необхідно насамперед для: одержання максимального прибутку; поліпшення фінансового стану фірми; підвищення конкурентоздатності підприємства й продукції; зниження ризику стати банкрутом й іншими цілей.

Істотного зниження собівартості продукції на підприємстві можна досягти за рахунок зниження найбільших статей витрат, електроенергії та сировини.

Література

1. Стратегія економічного розвитку України [Електронний ресурс] : наук. збірник / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т, НАН України, Ін-т світової екон. і міжнар. відносин, Укр. Союз промисловців і підприємців ; [редкол.: О. П. Степанов (відп. ред.) та ін.]. - Електрон. Текстові дані. - К. : КНЕУ. - Назва з титул. екрану. - Електрон. версія друк. вид. **Вип. 7**. - 2001. - 632 с. - ISBN 966-574-301-5 : Б. ц.

2. Економіка підприємства : підручник / [Г. О. Швиданенко, В. Г. Васильков, Н. П. Гончарова, А. І. Дмитренко та ін.] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Електрон. текстові дані. - К. : КНЕУ, 2009. - 598 с. - Назва з титул. екрану. - Електрон. версія друк. вид. - ISBN 978-966-483-259-2 : Б. ц.

3. Управління підприємствами: планування технологічних витрат, ризик-менеджмент, мотивування, прийняття управлінських рішень [Текст] : монографія / В. О. Занора, С. В. Войтко ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". - Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського : Політехніка, 2017. - 223 с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 190-209. - 50 прим. - ISBN 978-966-622-853-9

4. Економіка підприємств: підручник / М. Г. Грещак, В. М. Колот, О. Г. Мендрул, О. І. Олексюк [та ін.] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Вид. 4-те, переробл. і доповн. - Електрон. текстові дані. - К. : КНЕУ, 2009. - 816 с. - Назва з титул. екрану. - Електрон. версія друк. вид. - Бібліогр.: с. 808-816. - ISBN 978-966-483-211-1 : Б. ц.

5. Управління витратами: навч. посіб. / [М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба, Ю. М. Лозовик та ін.] ; за ред. М. Г. Грещака ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Електрон. текстові дані. - К. :

КНЕУ, 2008. - 259 с. - Назва з титул. екрану. - Електрон. версія друк. вид. - ISBN 978-966-483-052-9 : Б. ц.

6. Економіка підприємства [Електронний ресурс] : підручник / М. Г. Грещак, В. М. Колот, О. Г. Мендрул, О. І. Олексюк [та ін] ; за заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". - Вид. 4-те, переробл. і доповн. - Електрон. текстові дані. - К. : КНЕУ, 2009. - 816 с. - Назва з титул. екрану. - Електрон. версія друк. вид. - Бібліогр.: с. 808-816. - ISBN 978-966-483-211-1 : Б. ц.

7. Зінченко, О. В. Формування собівартості молочної продукції в умовах ринку / О.В. Зінченко 2014р.

8. Буряк, Л. Д. Проблемні аспекти здійснення аналізу фінансового стану підприємства в сучасних умовах / Л. Д. Буряк [та ін.]

9. Економіка підприємства. Підручник / І.Ю. Чаюн, Г.М. Богославець, Н.С. Довгаль, Л.Л. Стасюк, І.Ю. Бондар; за заг. ред. проф. Н.М. Ушакової. - К.: Київ. нац. тогр.-екон. ун-т, 2005. - 569 с.

10. Мельниченко Л.Ю. Системний підхід до управління витратами підприємства у ринковій економіці // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку: Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка". - 2001. - № 417. - С. 263-267.

11. Меренкова Л.О. Управління витратами підприємства в ринковій економіці: Автореф. дис. ... канд. екон. наук / Харківський державний економічний університет. - Харків, 2003. - 20 с.

12. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. - К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 412 с.

13. Приходько Н.С., Штепа Н.П. Собівартість продукції і її аналіз // Торгівля, комерція, підприємництво: Зб. наук. праць Львівської комерційної академії. - Львів: вид-во Львівської комерційної академії, 2002. - С. 211-217.

14. Фінансовий менеджмент: підручник./ За ред. проф. А. М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2005. – 535 с.
15. Большой экономический словарь / Под. ред. А. Н. Азрилиани, - 5-е изд. доп. и перераб. – М.: Институт новой экономики, 2002. – 1280 с.
16. Ожегов С. М. Словарь русского языка. Около 57000 слов / Под ред. чл. корр. АН СССР Н. Ю. Шведовой. – 20-е изд., стереотип. – М.: Рус. яз., 1988. - 750 с.
17. Словарь иностранных слов. Издание пятое, стереотипное. – М.: Государственное издательство иностранных и национальных словарей, 1955. - 853 с.
18. Статистический словарь . Издание второе, переработанное и дополненное. Главный редактор М. А. Королев. – М.: «Финансы и статистика», 1989. – 623 с.
19. Літвінов О. С. Фактори енергоємності продукції промислового підприємства/ О. С. Літвінов. Монографія - 2006. – С. 48-68.
20. Шеремет А. Д. Методика фінансового аналізу підприємства.-М: Юні-глоб, 1994.-109с.
21. Шеремет А. Д., Сайфулин С. А. Методика фінансового аналізу. - М: ИНФРА -М, 1996.- 174с.
22. Яцків М. І. Теорія економічного аналізу.-Львів: Світ, 1993.-268с.
23. Літвінов О. С. *Фактори енергоємності продукції промислового підприємства*: монографія. Одеса : Автограф, 2006. 242 с.
24. Грінченко Р. В. Теоретичний базис адаптації діяльності підприємств// Економічний простір. – Дніпро: ПДАБА. – 2017. - №123. – С. 144-154.
25. Егупов Ю. А., Литвинова В. А. [Механизм обоснования эффективных путей и формирования оптимальной программы повышения конкурентоспособности продукции // Ю. А. Егупов, В. А. Литвинова //](#) Економіст. – 2012. – №8. – С. 73-78.
26. Єгупов Ю. А., Литвинова В. А. Оцінка порівняльної ефективності шляхів підвищення конкурентоспроможності продукції //

Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: монографія /. – Одеса: ПАЛЬМІРА, 2013. – С. 141-159.

27. Єгупов Ю. А. [Аналіз досягнення економічних критеріїв у процесі формування виробничої програми підприємства](#) // Ю. А. Єгупов // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Економіка підприємства: теорія і практика: у 2 ч. – Ч. I – К.: КНЕУ, 2010. – С. 280-291.

28. Зверяков М. І. Промислова політика і механізм її реалізації / М. І. Зверяков // Економіка України. - 2016. - № 6. - С. 3-18.

29. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня та напрями підвищення [Монографія] за заг. ред. О.Г. Янкового. – Одеса, Атлант, 2013. – 470 с.

30. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня та напрямки підвищення : моногр. / В. Г. Семенова, М. В. Обертайло [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. Г. Янкового. – О. : Атлант, 2013. – 470 с.

31. Літвінов О.С. Ефективність відтворення нематеріальних ресурсів підприємства / О.С. Літвінов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 6 (168). - с. 39-47. Режим доступу:

32. Літвінов О.С. Знос та відтворення нематеріальних ресурсів підприємства / О.С. Літвінов // Економіст. – 2015. - №2. – с.51-55. Режим доступу:

33. Літвінов О. С. *Інтелектуальний капітал підприємства: сутність, оцінка, розвиток* : монографія. Одеса : Астропринт, 2019. 392 с.

34. Літвінов О.С. Межа постіндустріалізації економіки / О.С. Літвінов // Науковий журнал «Бізнес-інформ». – 2018. - №3 (482). – с. 15-20. Режим доступу:

35. Літвінов О.С. Проблеми визначення сутності економічної ефективності / О.С. Літвінов, А. Журенко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2017. - №6 (248). – с. 67-81. Режим доступу: <http://n->

36. Літвінов О.С. Проблеми класифікації видів ефективності та її показників / О.С. Літвінов, К.С. Ненюк // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2015. – № 7 (227). – с. 45-54.

37. Літвінов О.С. Стадії відтворення гудвіла підприємства / О.С. Літвінов // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. - №4. – с. 159-162.

38. Літвінов О.С. Теоретичні засади ефективності використання енергії на підприємстві / О.С. Літвінов, В.О. Літвінова // Вісник соціально-економічних досліджень – 2010 - №40 – с.86-91.

39. Літвінов О.С. Управління конкурентоспроможністю підприємств з урахуванням впливу органів державної влади / О.С. Літвінов, А.С. Мішкевич // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2016. – с.131-145.

40. Літвінов О.С. Управління нематеріальними активами як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства / О.С. Літвінов, К.О. Анохіна // Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : [монографія / за заг. ред. О.Г. Янкового]. – Одеса : Атлант, 2013. – С.290-313.

41. Літвінов О.С. Фактори економічної безпеки / О.С. Літвінов // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. - №2 (49), ч.1. – с.40-48.

42. Семенова В. Г. Аналіз ефективності управління інтелектуальною власністю підприємств [Електронний ресурс] / В. Г. Семенова // Економіка : реалії часу : наук. журн. – 2015. – № 2 (18). – Режим доступу : <http://economics.opu.ua/journal>

43. Семенова В. Г. Економіка та організація інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства: навчальний посібник / В. Г. Семенова // Навчальний посібник. - Обухів: Друкарня ФОП Гуляєва. – 2017. – 185 с.

44. Семенова В. Г. Використання економіко-математичних методів у

дослідженні ефективності управління інтелектуальною власністю підприємств / В. Г. Семенова // Проблеми економіки : наук. журн. – 2015. – № 3. – С. 336-341.

45. Семенова В. Г. Дослідження сутності інтелектуальної власності в сучасних економічних умовах / В. Г. Семенова // Технолог. аудит и резервы пр.-ва. – 2015. – № 6 (26). – С. 74-77.

46. **Янковий О.Г.** Methods of sales forecasting in a marketing information system of the industrial enterprises // **Економіка :реалітчасу. Науковий журнал.** – 2016. – № 1 (23). – С. 43-48.[Електронний ресурс]– Режим доступу : <http://economics.opu.ua/files/archive/2016/No1/43.pdf>

47. **Янковий О.Г.** Realization of the complex forecast of an enterprise's cashflows // Технологічний аудит та резерви виробництва. – № 2/4(34), 2017, С. 52-56.

48. **Янковий О.Г.** Багатовимірний статистичний аналіз виробничої складової ділової активності підприємств газової промисловості // **Глобальні та національні проблеми економіки.** – Вип. № 20. – Миколаївський нац. університет ім. В.О. Сухомлинського. Лютий 2018 р. [Електронний ресурс]– Режим доступу до журналу : <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/89.pdf>